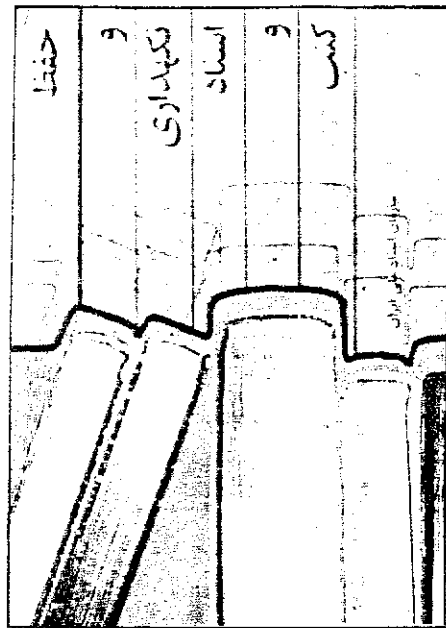

کتاب در سه بخش مقدمه، متن سفرنامه و ضمایم تدوین گردیده است. در مقدمه، کوشش گران ضمن بیان علاقه ناصرالدین شاه به خاطره‌نویسی، توضیحاتی در مورد متن خطی سفرنامه، نویسندگان متعدد آن، ساعات خاطره‌نویسی شاه و ضرورت چاپ مجدد «منطبق با متن اصلی» سفرنامه‌های وی را خاطرشان ساخته‌اند.

در آغاز متن سفرنامه، شاه، زمان، مکان و موضع اطرافیان خود به هنگام شروع نگارش این دفتر را به دقت توصیف کرده، مشخص می‌کند که در شب ۱۴ شهر رجب ۱۳۰۶ ق. «یک ساعت و چیمیزی بالا از شب رفته» در اطاق برلیان» و در حالی که «باشی قلم‌دان نگهداشته است، اکبری لاله، امین خلوت کتابچه روزنامه کهنه در دست و مستعد نوشتن این کتابچه، اعتماد السلطنه روزنامه‌فرنگی در دست منتظر خواندن و میرزا محمد خان برای او لاله نگهداشته...» در سرتا سر سفرنامه، با همین دقت و توجه به جزئیات کاملاً بی‌پیرایه حالات خود و حوادثی را که از سرگذراننده بیان کرده است.

در این جلد خاطرات شاه تا روز یکشنبه بیست و سیم شوال همان سال که شاه در شهر آنورس «بلجیک» بوده چاپ شده که سرشار از نکات جالب و بدیع است.

در بخش ضمایم افزون بر فهرست اعلام و نمونه دستخط‌ها و اسناد، فهرست اشیای پیشکشی شده به شاه و خریداری شده برای او و همراهانش، و شرح حال کوتاه کسانی که همراه شاه بوده‌اند یا در کتاب وی از آنان یاد شده آمده است.

گرسپو، گارمن؛ ویناس، وینست.
نگهداری اسناد و کتب. یونکو.
چاپ نخست ۱۳۶۹. ۱۲۸ ص.

صحافان در گذشته روش‌های گوناگونی برای حفظ و نگهداری اسناد و کتب داشته‌اند و لذا این فنون در کشور ما ناشناخته نیست. اما در این کتاب با شیوه‌های علمی نوین نگهداری، بازسازی، مرمت و ضد عفونی اسناد آشنا خواهیم شد.

در بخش اول ضمن بحث از کاغذ و جوهر و ترکیبات و انواع آن‌ها، عمل زوال اسناد بررسی شده است. تغییرات نور، رطوبت و درجه حرارت در زمره علل بیرونی زوال اسناد و اقدامات چونندگان، انواع گوناگون حشرات کتابخوار، قارچ‌ها و باکتری‌ها در جزء عوامل بیولوژیکی زوال آن‌ها مورد توجه قرار گرفته و به تأثیر علل غیر متعارف مانند سیل و آتش‌سوزی نیز توجه داده شده است و دستورالعمل‌هایی برای ساختمان آرشيو و نحوه مقابله با این عوامل ارائه می‌گردد.

در بخش دوم، لزوم مرمت اسناد - با تأکید بر این نکته که مرمت سند نمی‌بایست کمترین خدشه‌ای به اصالت آن وارد کند - و انواع اقدامات لازم برای ترمیم اسناد و نیز آثار هنری به تفصیل ذکر شده است.

ایران و جنگ جهانی اول. به کوشش کاوه بیات. چاپ نخست. ۱۳۶۹. ۳۷۱ ص

مجموعه‌ای مشتمل بر بیش از ۳۵۰ نمونه سند پیرامون تأثیر تحولات ناشی از جنگ جهانی اول بر اوضاع ایران. اسناد این مجموعه به ترتیب زمانی و مطابق با تقسیمات اداری وزارت داخله (کشور) در آن زمان به چهار بخش شمال و غرب و جنوب و شرق تنظیم شده است که هر یک تحولات بخشی از کشور را در بر می‌گیرد. تصاویر اصل برخی از این اسناد در پایان کتاب آمده است. تعدادی از این اسناد نیز به صورت اعلاناتها و اسناد پراکنده (ص ص ۳۶ - ۳۰۰) منعکس شده است. در پیشگفتار کتاب گذشته از چگونگی تدوین این مجموعه، نکاتی نیز در اشاره به اسناد ارائه شده در این مجموعه از لحاظ روش‌شناسی مراحل مذکور، عنوان شده است. برای تسهیل کار مراجعه کنندگان سوی فهرست عمومی اعلام در انتهای کتاب، مضامین هر یک از این اسناد در آغاز کتاب به صورت یک فهرست جداگانه ارائه شده است.